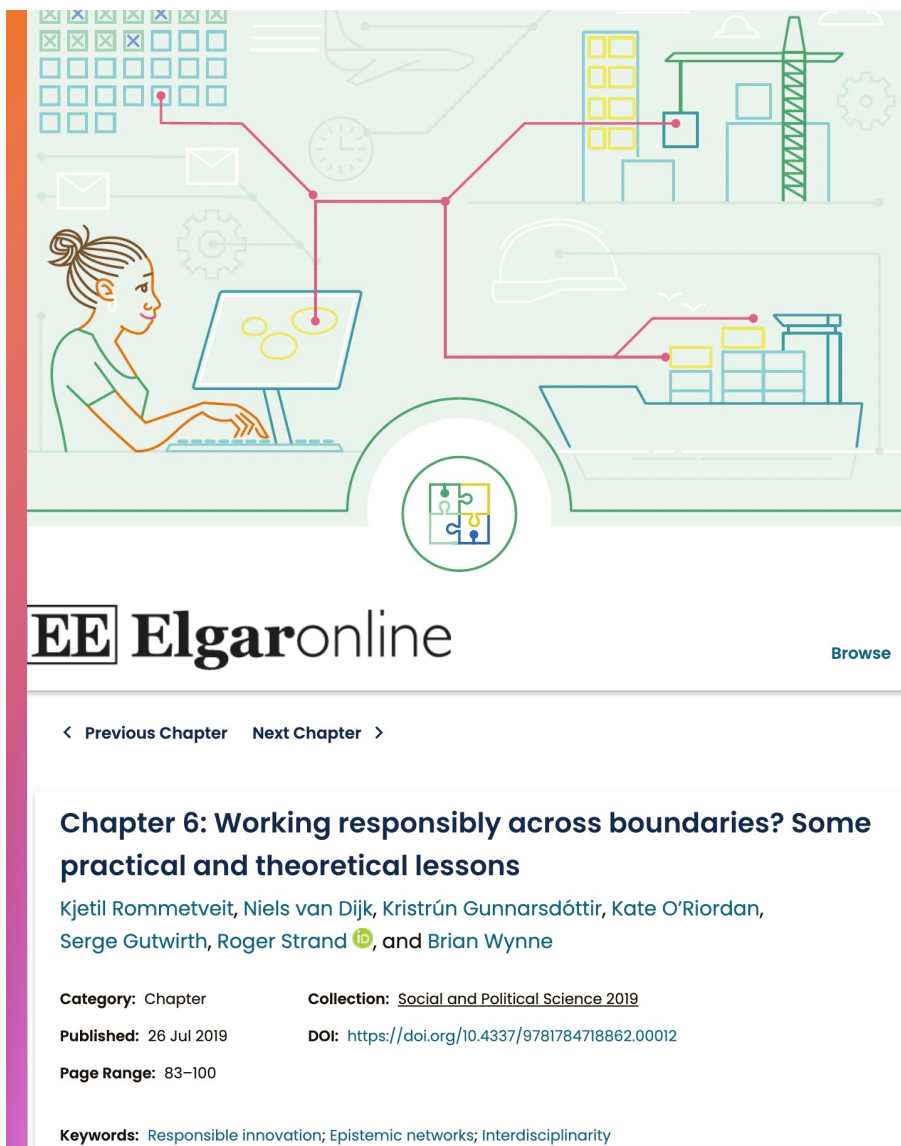

Hva er digitalt grensearbeid?

Kjetil Rommetveit

Professor, Senter for Vitenskapsteori,
Universitetet i Bergen

kjetil.rommetveit@uib.no

Jobber du på tvers?

- av sektorer
- av forvaltningsnivåer
- av 'siloeer'
- av fagdisipliner
- av styring, juss og teknologi
- av teknologi og politikk
- av offentlig og privat
- etc., etc.

Grensearbeide: to betydninger i den akademiske litteraturen (begge er viktige, men for ulike formål!)

Boundary Work: å skape og opprettholde grenser (Gieryn 1983)

- vitenskap versus ikke-vitenskap
- vitenskap versus politikk
- teknologi versus politikk
- teknologi versus juss
- menneske versus maskin
- (etc.)

= legitimitet

Boundary Object: å samarbeide på tvers av grenser (Star & Griesemer 1996)

- en visjon
- en strategi
- veikart
- organisasjonskart
- en database (delt av flere)
- data
- protokoll for meta-data
- en standard

= effektivisering, samhandling

‘På tvers’: en gjennomgående talemåte

3.1.1 Forsterket styring av digitaliseringspolitikken

STATUS

Flere samfunnsutfordringer må løses på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer. Digitalisering er et verktøy for å løse disse. For at innbyggere og næringslivet skal oppleve sammenhengende og helhetlige digitale tjenester, må hele offentlig sektor, uavhengig av om det er statlige eller kommunale virksomheter samarbeide om utviklingen av tjenestene.

For å utnytte mulighetene i nye teknologier og digitalisering bedre, er det derfor nødvendig å vurdere hvordan man styrer og samordner digitalisering på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer. Det er også nødvendig å styrke samarbeidet mellom offentlig og privat sektor. I januar 2024 opprettet regjeringen Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet. Departementet har blant annet et hovedansvar for utvikling og samordning av digitaliseringspolitikken som favner både privat og offentlig sektor, og skal være en pådriver for å utvikle nye offentlige digitale løsninger. For å lykkes med dette er det nødvendig med et utstrakt samarbeid med flere aktører.

KS er regjeringens samarbeidspartner i digitaliseringsarbeidet i offentlig sektor og har blant annet ansvaret for å oppnevne kommunal sektors representanter til nasjonale råd, utvalg og digitaliseringsprosjekter. Det er viktig at KS samordner kommunal sektor på digitaliseringsområdet i møte med stat og næringsliv.

Data-forestillinger: En dynamisk skapende kraft versus treige institusjoner?

digitalisere

datadrevet

verdi / kapital (gull? olje?)

data-delning

sanntid

sømløshet

frigjøre potensial

marked

integrere

standardisere

automatisere

innovere

etc.

Barrierene blir større

Begrensede ressurser og regelverk oppleves som stadig større barrierer for innovasjonsarbeid.

Rammebetingelser, i form av styring, finansiering, lover og regler, organisasjonsformer og krav til utredninger, setter betingelser for arbeidet i offentlig sektor.

Både Innovasjonsbarometeret (2018 og 2021), IT i praksis (2021 til 2023) og Anskaffelsesundersøkelsen (2022 og 2024) har undersøkt i hvilken grad rammebetingelser knyttet til ressurser og regelverk oppleves som fremmede eller hemmende for innovasjonsarbeid og/eller digitalisering.

Vi skal ha en offentlig sektor som tilbyr bedre, mer sammenhengende digitale tjenester til innbyggere og næringsliv. Vi skal bruke digitalisering til avbyråkratisering og sørge for at fagfolk får brukt mer av kompetansen sin til å gi gode tjenester til folk. Vi skal innføre personellbesparende teknologi gjennom tillitsbasert og involverende digitalisering.

Fremtidens digitale Norge

Nasjonal digitaliseringsstrategi 2024–2030

Hvor har vi hørt dette før?

11:4411:44

THE CALIFORNIAN IDEOLOGY

Richard Barbrook and Andy Cameron

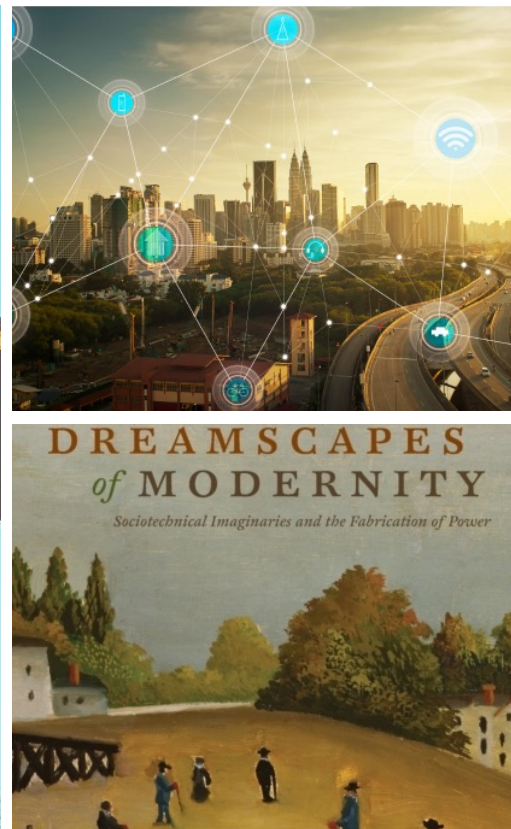
*"Not to lie about the future is impossible and
one can lie about it at will" - Naum Gabo*

As the Dam Bursts...

At the end of the twentieth century, the long predicted convergence of the media, computing and telecommunications into hypermedia is finally happening.³ Once again, capitalism's relentless drive to diversify and intensify the creative powers of human labour is on the verge of qualitatively transforming the way in which we work, play and live together. By integrating different technologies around common protocols, something is being created which is more than the sum of its parts. When the ability to produce and receive unlimited amounts of information in any form is combined with the reach of the global telephone networks, existing forms of work and leisure can be fundamentally transformed. New industries will be born and current stock market favourites will swept away. At such moments of profound social change, anyone who can offer a simple explanation of what is happening will be listened to with great interest. At this crucial juncture, a loose alliance of writers, hackers, capitalists and artists from the West Coast of the USA have succeeded in defining a heterogeneous orthodoxy for the coming information age: the Californian Ideology.

Working in silos is not an option . . . it
is necessary to break artificial silos and
work as a team in order to tackle major
challenges, overcome tough obstacles
and implement reforms

(EU-kommisjonær Carlos Moedas
2014)

Fremtiden er her allerede (?)

- Løftenes og forventningenes sosiologi
- Sosiotekniske forestillinger
- Forestilt fremtid
- Scenarier
- Forestilt fremtid erstatter nåtidig realitet (Rommetveit og Wynne 2017)

The background is a dark, abstract composition. It features a complex network of thin, red lines that crisscross the frame, creating a sense of connectivity and digital structure. Scattered throughout this network are numerous 3D cubes of varying sizes and orientations. Some cubes are dark, while others have lighter, metallic-looking surfaces. The overall effect is one of a dynamic, digital environment, possibly representing a data network or a complex system.

Utfordringer knyttet til digital grensearbeide

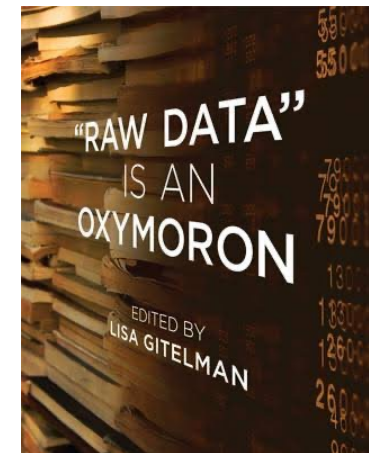
Systemer som (ikke) snakker sammen

- infrastruktur bygger på foregående infrastruktur
- legacy systemer
- ulike standarder, ulike systemer / leverandører, etc.
- ad hoc integrasjon, lokale varianter
- felles brukergrensesnitt (API)
- harmonisering av regelverk
- standardisering av data og metadata
- 'platformifisering'. Eks. FIKS (KS), Helsedataservice, Helseanalyseplattformen, Beredt C19

Data betyr ulike ting i ulike sammenhenger

- Data avhenger av sammenhengen de ble skapt i, og formål
- **skapes, kurateres og standardiseres** i henhold til bestemte prosedyrer og faglighet (= kvalitet)
- **brukes**: ulike aktører forstår data forskjellig, ut fra sin posisjon i en organisasjon

Data as Relation: Ontological Trouble in the Data-Driven Public Administration

Brit Ross Winthereik^{*1}

^{*1}Technical University of Denmark, 2800 Kgs. Lyngby, Denmark (E-mail: browi@dtu.dk)

Nasjonale helseregistre

I jungelen av informasjon i helsevesenet dukker de opp: helseregistrene. Ingen vet helt hvor mange de er eller hvordan de brukes. På dette viset er Norge seg selv likt. Flere epidemiologer og klinikere har laget sine egne registre. De er opprettet med løfte om faglig og administrativ nytte for samfunnet. I Danmark, Sverige og Finland er de fleste større helseregistre fysisk samlet i en sentral institusjon med klare regler for tilgang. I Norge er registrene lagt ut på de enkelte nes, og man må ha både viljestyrke og kløkt for å få tilgang.

Den norske modellen har en fordel. Registrene er oppstått der det har vært interesse. Det har vært utført verdifulle epidemiologiske og kliniske undersøkelser med basis i de innsamlede data. Lokalisering av registrene nær den kliniske virkelighet kan gi god datakvalitet og relevant informasjon.

Magnus (1998) Bedre tilgang til helseregistrene

digi.no

Ledige stillinger

Nyhetsbrev

Nyhetsstudio

Tips oss

Innlogget

DIGITALISERING OG OFFENTLIG IT

Avlyser helseanalyseplattformen

– Helsedata kan bli vårt nye gull, mente tilhengerne. Nå skrotes prosjektet.

The impression prevailed among registry actors that policymakers had a limited understanding of registries, their users, or health data. One register manager described how the Health Data Program demanded that he deliver data to the Health Analytics Platform, while at the same time not specifying what type of data, how it should be structured, or how data updates would be organized. Thus, tensions emerged because those responsible for the data work felt that the Directorate for e-health silenced the border work required to mobilize data and lacked an understanding for how health data are attached to people, practices, and concrete places.

(Åm m.fl., i print)

Implementering er oftest IKKE sømløs: datadrevet administrasjon fordrer betydelige ressurser og samarbeide

- juridiske rammeverk
 - organisatoriske rutiner
 - kolleger / organisasjon
 - domene-eksperter
 - ledelse / oppdragsgiver
-
- Gevinsten av digitalisering / datafisering ligger ofte i forestilt fremtid
 - Mye arbeide går ´med til å skape entusiasme for en datafisert / digitalisert fremtid
 - ‘Barrierer’ for digitalisering / datafisering er **grunnleggende vilkår** som ikke lett lar seg kodifisere / standardisere

Maskinl ring og KI i NAV og SKATT:

The data teams spend little time actual coding machine learning algorithms or training and testing models, as most of their time is spent determining organizational requirements, holding project meetings, acquiring data, managing data quality, performing legal assessments, and discussing which model to use in both teams. “Building the actual machine learning models, is what takes the least time here (laughs)”

Practitioners are forced to constantly negotiate between existing apparatuses and broader future visions. The promise of a more effective and informed public administration is restricted by the technical, legal, organizational, methodological, and political constraints observed in these cases.

(Reutter, 2022)

Welfare surveillance system violates human rights, Dutch court rules

Government told to halt use of AI to detect fraud in decision hailed by privacy campaigners

📷 People in Rotterdam, the Netherlands. The Dutch system aimed to predict the likelihood of an individual committing benefit or tax fraud, or violating labour laws. Photograph: Geography Photos/UIG via Getty Images

Profilering og prediksjon av borgere og brukeres adferd: på hvem sine premisser?

SyRI's calculations [tap into](#) vast pools of personal and sensitive data collected by various government agencies, from employment records to benefits information, and personal debt reports to education and housing history. When the system profiles an individual as a fraud risk, it notifies the relevant government agency, which has [up to two years](#) to open an investigation.

The selective rollout of SyRI in predominantly low-income neighborhoods has created a surveillance regime that disproportionately targets poorer citizens for more intrusive scrutiny.

(Toh 2019)

Bygge juss og rettigheter inn i systemene?

Spesifikke anbefalinger for å lage automatiseringsvennlig regelverk

Når regelanvendelse skal automatiseres, må regelverket transformeres fra noe mennesker forstår til instruksjoner som gjøres til et dataprogram. Automatiseringsvennlig regelverk handler om å tilpasse regelverket til hvordan en datamaskin virker slik at transformeringen blir enklere.

Innebygd personvern og personvern som standard

Innebygd personvern er et sentralt krav i personopplysningsloven og betyr at det tas hensyn til personvern i alle utviklingsfaser av et system eller en løsning. Dette skal sørge for at informasjonssystemene oppfyller personvernprinsippene, og at de ivaretar de registrertes rettigheter.

Privacy engineering and the techno-regulatory imaginary

Social Studies of Science
2022, Vol. 52(6) 853–877
© The Author(s) 2022

Article reuse guidelines:
sagepub.com/journals-permissions
DOI: 10.1177/03063127221119424
journals.sagepub.com/home/sss

Kjetil Rommetveit¹ and Niels van Dijk²

Abstract

The European Union's General Data Protection Regulation (GDPR), in force since 2018, has introduced design-based approaches to data protection and the governance of privacy. In this article we describe the emergence of the professional field of privacy engineering to enact this shift in digital governance. We argue that privacy engineering forms part of a broader techno-regulatory imaginary through which (fundamental) rights protections become increasingly future-oriented and anticipatory. The techno-regulatory imaginary is described in terms of three distinct privacy articulations, implemented in technologies, organizations, and standardizations. We pose two interrelated questions: What happens to rights as they become implemented and enacted in new sites, through new instruments and professional practices? And, focusing on shifts to the nature of boundary work, we ask: What forms of legitimation can be discerned as privacy engineering is mobilized for the making of future digital markets and infrastructures?

Keywords

General Data Protection Regulation, privacy engineering, data protection by design, boundary work, techno-regulatory imaginary

Boundary Work: å skape og vedlikeholde grenser

- vitenskap versus kvasi-vitenskap
- vitenskap versus politikk
- teknologi versus politikk
- teknologi versus juss
- menneske versus maskin
- (etc.)

= legitimitet

Boundary Object: å samarbeide på tvers av grenser

- en visjon
- en strategi
- veikart
- organisasjonskart
- en database (delt av flere)
- data
- protokoll for meta-data
- en standard

= effektivitet, optimalisering

Takk for at du hørte på! og noen referanser

Gieryn, Thomas F. (1983). Boundary-Work and the Demarcation of Science from Non-science: Strains and Interests in Professional Ideologies of Scientists. *American Sociological Review* 48 (6):781-795.

Reutter, LK. (2022) Constraining context: Situating datafication in public administration. *new media & society* 2022, Vol. 24(4) 903–921

Rommetveit, K. Wynne, B. (2017) Technoscience, imagined publics and public imaginations. *Public understanding of science* 26 (2), 133-147

Rommetveit, K, Van Dijk, N. (2022) Privacy engineering and the technoregulatory imaginary. *Social Studies of Science* 52 (6), 853-877

Rommetveit, K., van Dijk, N., Gunnarsdottir, K., O’Riordan, K., Gutwirth, S., Strand, R., Wynne, B. (2019) “Working responsibly across boundaries? Some practical and theoretical lessons”. In: von Schomberg, R., Hankins, J. (eds) *Handbook – Responsible Innovation: a Global resource*. Edward Elgar Publishing.

Star, S. L., & Griesemer, J. R. (1989). Institutional Ecology, ‘Translations’ and Boundary Objects: Amateurs and Professionals in Berkeley’s Museum of Vertebrate Zoology, 1907-39. *Social Studies of Science*, 19(3), 387-420.

Toh, A. (2019) Welfare Surveillance on Trial in the Netherlands. *Open Democracy* November 8, 2019

Winthereik, B.R. Data as Relation: Ontological Trouble in the Data-Driven Public Administration. *Comput Supported Coop Work* 33, 371–388

Åm, H. m.fl. The politics of constructing health data spaces: Border work and the stickiness of fragmentation. Under publisering i *Big Data & Society*